

NÉPI EGYSÉG

BRASSÓ-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Dobó-cs.) 16, Távbeszélő 17-52
Kiadóhivatal: Piața Gf. Enescu (Rózsater) 2, Távbeszélő 22-69
Készítők nem érünk meg, Szerkesztőségi fogadó 6-ra csatlakozunk
Történet 16-18 óráig, Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKÓ GYARFÁS

Bejegyzve a brassói törvényszékben G. II. 1763/1944 szám alatt
Fogadóhelye: Cenzura Militară a Procl. sub Nr. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4500 lei

HIRDETÉSI DÍJAK: Hírvetvásban, hirdetőmunkában, nyitólírában
300, közgazdasági közleményben 800 lei szavanként (lejárati
szab 20 szv). Kereset hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lei. Új
jelentés négyzetcentiméterenként 550 lei. Díjak előre fizetendők

szovjet sajtó érthetetlennek tartja Nagybritannia és az Egyesült Államok magatartását a perzsa kérdésben

Perzsia megbízottja az Egyesült Nemzetek Szervezetében nem hajtotta végre
kormányja bizalmas utasításait

Moszkva. Moszkvai semleges megfigyelővétele szerint a szovjet kormány megelégedéssel vette tudomásul az Egyesült Államok és Nagybritannia felől a perzsa kérdés kapcsán kiadott álláspontját. Különösnek tartják, hogy a szovjet csapatok visszavonulása után a perzsa kérdés önmagától nem létezik, mégis mindent elkövet, hogy a biztonsági tanács letárgyalja a kérdést. Ezt annál is különösebbnek tartják, mivel Nagybritannia és az Egyesült Államok közötti viszonyban, Szíria, Libanonban, Egyiptomban, Indonéziában, míg az Egyesült Államok csak jelenleg is Kínában és Izlandban állnak. Nem érti a szovjet kormány, hogy a perzsa kérdés megválaszolása és amerikaiak idegességét okozza, hogy esetleg a Szovjetszövetség is engedelményeket kaphat Perzsiában, tudvalevő, hogy a perzsa állam

kincseit az angol-perzsa kólaaj társaság uralja és Nagybritannia és az Egyesült Államoknak a földgömb legkülönbözőbb pontjain kólaajengedményei vannak, ahonnan a Szovjetszövetséget teljesen kizárják.

Az Izvesztija című lap cikket közöl, amelyben a perzsa kérdéssel foglalkozva azt írja, hogy ezt az ügyet a biztonsági tanács tekintélye ellen irányuló „botrányköték” használták fel. A szovjet lap utal arra, hogy Szálin vezértábornagy az ülésszak megnyitása előtt tett kijelentései hatálatlanra tették azokat a rágalmazókat a törekvéseket, akik azt igyekeztek bizonygatni, hogy a Szovjetszövetségnek nincs szándékában az Egyesült Nemzetek szervezetével együttműködni.

Teheránban egyébként három miniszterből álló bizottságot alakítottak, amely-

nek feladata Alláh Husszein perzsa megbízott magatartásának kivizsgálása. A vizsgálatot az tette szükségessé, hogy az amerikai perzsa nagykövet nem tett eleget a Teheránból kapott bizalmas utasításoknak.

A Reuter ügynökség táviratot közöl, amely szerint Visinszkij szovjet helyettes külügyminiszter közölte Trygve Lívell az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkárával, hogy a Szovjetszövetség 1,723 ezer dollárt utalt át a Szovjetszövetség számára megállapított hozzájárulásként az Egyesült Nemzetek Szervezetének fenntartásához. E távirattal kapcsolatosan a Times megjegyzi, hogy a Szovjetszövetség volt az első nagyhatalom, amely befizette a hozzájárulási költséget és ezzel újulag bebizonyította, milyen nagy jelentőséget tulajdonít a nemzetközi szervezetnek.

A rémuralom jegyében folytak le a görögországi választások

Athén. Athénből érkezett táviratok szerint a vasárnapi általános választások rendőrség, a csendőrség és a fasisztárpárti elemek együttes rémuralom jegyében zajlottak le. Számos helyen a tömeg és a rendőrség közötti ütközések voltak, amelyeknek igen sok áldozata és sebesültje van. A brit csapatok a választást megelőzően tankfelvonásokat rendeztek, majd szaturnek kaszárnyákba, amelyet nem hagytak többé el. A választásokat a ki-
től időn túl két órával meghosszabbították. Az EAM és a választásoktól tartózkodó többi demokratikus párt tiltakozást jelentett be, amelyben felpanaszolja, hogy az időpont meghosszabbítását arra használták fel, hogy a lakosságot rákényszerítsék a szavazásra.

A Reuter ügynökség athéni jelentése szerint a választói névjegyzékben szereplő személyek közül mintegy 65 százaléka szavazott le, ott ahol a királypártiak a szavazás érdekében nyomást gyakoroltak a lakosságra. Ott azonban ahol a munkások és a baloldali elemek bojkottálták a választásokat, az arra jogosultaknak még

50 százaléka sem szavazott le. Ezenkívül még figyelembe kell venni, hogy a választási jegyzékben szereplőknek mintegy 30 százaléka jogosulatlanul írták be a listákba.

Gorgulisz, az EAM egyik vezető tagja vasárnap kijelentette Párisban, hogyha Bevin felfogása szerint Görögország belpolitikai helyzete megfelelő a választások megtartására, akkor miért van szükség arra, hogy rendfenntartás címen 80 ezer katonát állomásoztassanak ebben az országban.

Miniszter minap nyilatkozata ellenére

Keresztváron árverés alá bocsátották 25 magyar gazda CASBI-kezelésben lévő ingatlanát

Magyar Népi Szövetség azonnal közbenjárt a sérelmes intézkedés megsemmisítése végett

Brassó. Amint március 30-i lapszámban közöltük, Oeriu miniszter brassói látogatása alkalmával a MNSZ megbízottai felhívták a miniszter figyelmét a Keresztvár községben kitűzött CASBI-árverésre, amelyre a lehető leggyorsabb nyugalanságot keltik az ottani magyarság körében. A MNSZ kiküldött hangszólymát, hogy lázáról óvjon magyarok vagyonáról van szó, akiknek idején a vasgárdisták és Antonescu fele megfélemlítés következtében menekültek el Északkeletre, akik a felszámolás óta visszatértek és akiket a helyi demokratikus szervezetek minden áron kizárólag igazoltak. Helyes és méltányos tehát, hogy ezek a magyarok semmi vagyonjogi sérelmet se szenvedjenek a CASBI kezelésbe való utalás miatt, és szükség, hogy ezeknek mint román polgároknak és az ellenséggel nem együttműködőknek vagyonát sürgősen entessék mindenféle zárlat alól.

Mint említett lapszámban közöltük, Oeriu miniszter bejelentette, hogy addig, míg végleges elintézés a helyi politikai szervezetek által igazolt polgárokat nem mentesítik a CASBI kezelésből, tulajdonosok azokat saját kezükkel tartják, az ingatlanok nem adhatók használatba, az ingóságokat nem gyűjthetik össze és nem vihetik közrakarba.

Ez a miniszteri nyilatkozat 1946 március 27-én délután hangzott el a brassói

megyeiönökségen. Ezzel szemben 1946 március 31-én délután két órákor a következők történtek:

A keresztvári jegyző az említett időpontra dobolás után mégis összehívta Keresztvár és a szomszédos Márkos község lakosságát és kihirdette, hogy a CASBI alá eső keresztvári 25 magyar tulajdonos ingatlanát árverés alá bocsátják. Az árverésen egyetlen egy ingatlan kivételével valamennyit a leltár alapján használatba is adtak évi 90.000-350.000 lei közötti mozgó bérékkel. Árverésre kerültek házak, földek és gazdasági leltár. A jegyző közölte, hogy az árverés érvényességéről nem felel, mert az érdekelt tulajdonosok fellebbezést csinálhatnak, ugyanakkor azonban azt is közölte, hogy az árverés alá eső ingatlan tulajdonosának egy héten belül ki kell költöznie a házból, mert ha ez nem történik meg, erőszakkal fogják az illetőket kitenni.

Az árverés történetéhez tartozik még az is, hogy az árverelő ellenséges magatartást tanúsítottak a tulajdonosokkal szemben, lépten-nyomon Budapestre küldték őket és egyre szemükre hányták, hogy miért mentek el Magyarországra?

Mindent a Magyar Népi Szövetség brassói szervezeténél felvett jegyzőkönyv igazolja.

Ezek után természetesen, hogy Keresztvár és a környező községek magyar lakossága a legnagyobb izgalommal tárgyalja az

árverés történetét, s ez az izgalom a legkisebb talai azoknak a reakciós ügynököknek, akik a keresztvári 25 tulajdonos földönfutóvá tételét nem a reakciós bürokrácia számlájára, hanem az őszinte szándéku román demokrácia számlájára akarja írni.

Csakugyan megmagyarázhatatlannak látszik, hogy Oeriu miniszternek 4 nappal azelőtt elhangzott írtá nem érthető kijelentése ellenére is ez az árverés megtörténhetett. Vajon kinek érdeke az, hogy a demokrácia vezetői intézkedéseit és szándékait meghazudtolva paragrafusokra és rendeletekre való hivatkozással megrendítsék a széles néptömegnek a kormányba vetett bizalmát?

A keresztvári esetben a Magyar Népi Szövetség azonnal értesítette a brassói megyefőnökséget és a kormányt a történetéről és sürgős intézkedést kéri az árverések megsemmisítésére és a tulajdonosok további zavartalan birtoklásának fenntartására.

Ezen felül szükségesnek látszik, hogy a kormányzat politikai szempontból is azonnal megvizsgálja ezt a sérelmes ügyet és mindazokat, akik közvetve vagy közvetlenül — akár rendeletekre való hivatkozással, vagy anélkül — elkövettek ezt a súlyos hibát, azonnal elmozdítsa a felelős állásokból. Mert nem foglalkozhat a mai demokrácia Romániában felelős állást olyan ember, aki még most sincs tisztában az együttélő népek érdekének fontosságával.

Ki mer kitelepítésről beszélni?

Még el semült a dévai csángókat kivándorlásra biztató László János körül támadt vihar, még csak pár hete, hogy a Magyar Népi Szövetség Központi Intézőbizottsága megbélyegezte László János és a lászlójanosok népellenes tevékenységét a felsőháromszéki falvakból máris nyugtalanító hírek érkeznek.

Az utóbbi napokban több felsőháromszéki faluban ismeretlen egyének jelentek meg, akik a lakosságot a kivándorlásra biztatják. Azt állítják, hogy a dunántúli svábok helyébe székelyeket fognak telepíteni. „Jóakarati” tanácsokat adnak, hogy aki még most, azonnal elmegy, az itthoni földesekéjét, házát értékesítheti, azok azonban, akik nem mennek most el — később nem vihetnek magukkal semmit. Ugy fognak ezek janni, mint a magyarországi németek? — mondják a „jóakarati” tanácsadók.

Feltűnik, hogy ezek a „kiteleplők” az olyan községeket keresik fel, legzűvösebbben, amely távolodik a városoktól, a központoktól, amelynek se vasútja, se postája. Ezeknek a falvaknak a népe csak nagy ritkán jut újsághoz, s teljesen ki van szolgáltatva a felkísmeredő rémhírterjesztőknek.

Még feltűnőbb, hogy azonnal ajánlatokat is tesznek. Már most le szeretnék előlegezni a szegény székely nép házáat, földjét s nyilatkozatot kérnek tőle, amelyben az eladó kötelezi magát a kitelepítésre, az ország elhagyására.

Ideje lenne a lélekfáradt felelőségre vonásának. Ideje volna utána járni, hogy kinek a szolgálatában állanak ezek az emberek, akik saját népüknek ilyen gyalázatos árulóiá váltak.

A demokrácia kinyúlása a magyarországi svábság kitelepítését kapcsolatba hozni a romániai magyarsággal. A magyarországi svábság négy száz évvel ezelőtt kerekítője volt a magyar nép demokratikus haladásának, gennyes tevékeny volt a magyar nép testén, éppen ideje, hogy megszabadítsák tőle a haladás útjára lépett magyarságot. Az erdélyi magyarság azonban nem hogy kerekítője, hanem szövetségese és segítő társa a haladó román demokráciának. Aki ma az erdélyi magyarság kitelepítéséről beszél az Maniu és Brătianu zsoldjában álló piszkos néparul!

A székely falvak felkavart nyugalmának helyreállítására még egyszer le kell szögeznünk, amit a Magyar Népi Szövetség Központi Intézőbizottsága is leszögezett: az ilyen László Jánosok „kiteleplő mozgalomnak” semmi alapja sincs. célja azonban annál világosabb. Ezek a lélekfáradt meg akarják ingatni a székely tömegeknek a demokráciába vetett bizalmát s nem utolsósorban — meg akarják gazdagodni a székely kisemberek kezes verejtékkel szerzett földeseknél, apró házában.

A székely nép nem fog ezeknek a felelőtlen fecsegéseknek hitelt adni. A székely nép nagyon jól ismeri ezeket az ismeretlenség ködében borkoló „jóakarati”, akik Maniu és csatlósainak módszer szerint kitelepítésével, a kisebbségi sors visszatérésével fenyegetőznek. A demokráciában újjászületett erdélyi magyar nép tudja jól, hogy szoros szövetségben a haladó román demokráciával olyan erőt képvisel, amely nélkül kormányozni többet nem lehet.

A „történelmi” urak tehát hagyjanak fel az okatlan kitelepítési rémmesékkel. Az öntudatos nép pedig minden egyes alkalommal letelez le és adja át a demokrácia hatóságoknak.

BEKE GYORGY

HIREK

Naplár

Szerda, 1946. április 3. A nap 5 óra 25 percet tart, 6 óra 33 percet nyugat. — Kat.: Rikard p. — Prot.: Korostály. — Ort.: Nikita. — Zsidó: 5706 év, Nissen hó 1.

Brassói mozgóképműsor

Aré: Boldog idők (magyar film) — Astra: Korosztályos (magyar film) — Capitol: A Dreyfus-por. — Corso: Amerika táncol. — Lumina: A szerelem szárnyán (szovjet film) — Redut: Egy téli éjszaka álma. — România Liberă: Stan és Pán. — Scala: Az álarcos ember (III. rész).

Szociális gyógykezelések Brassóban

Kedden: Schneider, Kapu-utca 15. és Bieborna, Kút-utca 39.

Szerdán: Schuster, Kapu-utca 36. és Scholtz, Katalin-utca 7.

— Közművelődési előadások az Antifasiszta Nők Szövetségénél. A brassói Antifasiszta Nők Szövetségének székházában minden kedd délután 5 órai kezdettel közművelődési összejövetelek tartanak. Felkérjük a tagokat, hogy ezeken az összejöveteleken minél nagyobb számban vegyenek részt. Ugyanebben az időpontban beíratkoztathatják a könyvtárba és könyveket cserélhetnek. Az első előadást április 2-án tartják ki. Ez alkalommal Stanou Laura a Romániai Demokratikus Nők nagygyűlésének határozatait ismerteti.

— A Magyar Népi Szövetség brassói tagozata szerdán, április 3-án este 7 órai kezdettel a Plevna-utca 4 szám alatti székházában taggyűlést tart, amelyen dr. Póza János orvos tart közművelődési előadást. Pontos megjelenést kér a vezetőtől.

— A brassói Magyar Népi Dalárda április 3-án szerdán délután hat órakor választmányi ülést tart a Mester-utca 16 szám alatti helyiségében. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

— Nem drágul a vasút. Az államvasutak kereskedelmi igazgatósága megadta azokat az egyes lapokban megjelölt árakat, amely szerint április 1-től kezdve újra 100 százalékkal megdrágítanak a vasúti díjszabásokat.

— A nagyváradi lapártsók nem árulják a nép- és munkásellenes lapokat. — A nagyváradi magánalkalmazottak egyesült szakszervezetének lapártsók alsóprótagja taggyűlésen határozatot hozott és kimondta, hogy a munkásságnak a reakciós bratlanista és maniista harcához azzal járulnak hozzá, hogy ezeken a lapokait nem árulják.

— A hadsereg ad zab- és árpa-vetőmagot. — Stănescu hadügyi államtitkár közbenjárására a katonai raktárakban levő zab és árpakészlet egy részét a tavaszi mezőgazdasági munkálatok rendelkezésére bocsátják. Levente, a vetési ügyeket intéző miniszterközi bizottság főtájkára ezzel szemben intézkedéseket tett a nagy malmokban levő korpa-készletek zárolására. Ezen intézkedés révén jelentősen növelik a tavaszi munkálatokhoz szükséges vetőmagkészletet.

— Az első romániai női rendőrsz. — A bukaresti rendőrséghez rendőrbiztos ranggal kineveztek Petrescu Mariát, akit nyomban a kilencedik rendőrkörlet vezetésével bíztak meg. Ez az első eset, hogy Romániában nő került a rendőrség élére. Petrescu Maria 43 éves. Először egy polgárőrség vezetője volt. Itt annyira megkedvelte ezt a mesterséget, hogy elvégezte a rendőrtiszti iskolát. Az első női rendőrtiszti háromnapos felelőssége alatt már is több körözött egyént tartóztattatott le, és több vizsályt intézett el általános megelégedésre.

— Megdrágul a cukor? Az ár-kormánybiztosságnál most történik a cukor új árának megállapítása, amelyet a cukorrépa árának a felemelése és a gyártási költségek növekedése tesznek szükségessé. E számítások szerint a cukor kilója hozzávetőlegesen 9000 lej lesz.

— Brassói postaládákban találtak okmányokat. Gyakran megesik, hogy a megtaláló vagy pedig a pénzéhes fosztogató vissza akarja juttatni tulajdonosának a számára értéktelen okmányokat. Erre a célra legtöbb esetben a postakészletet használja fel. A brassói postahivatal

Háromszék a vetés csatájában

Ahol 106 százalékban teljesítették a vetési előírásokat

A hadsereg minden erejével a földmivelők segélyére siet

(Gelence—Kovács, a N. E. hadtest-tőzjáték) Gépkocsink zajtalanul suhan a háromszéki síkságon.

A farsaságunkban levő Gaudi József megyefőnök jól eső érzéssel nézegeti a földéken dolgozó székely gazdákat, akik az őszi vetéscsata után megakarják nyerni a tavaszi vetéscsata is.

— A megye termelőiről csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatom — mondotta —. A rendelkezésben előírt kötelező vetésterületet 106 százalékban teljesítették. Az előírt 60 százalékos szántás helyett alig maradt a megyében szántatlan terület. A megye gazdái az őszi vetéscsata valóban megnyerték. A száraz tél veszélyeztetette vetéseinket, de a bevetett területeknek csak mintegy 5 százaléka pusztult ki.

— A tavasz még itt sines jóformán, de a megyeházán gyűlések, értekezletek egymást követik. A hatóságok, a katonai vezetők, gazdasági intézmények velünk együtt azon fáradoznak, hogy miképpen lehetne a tavaszi vetést legjobban lebonyolítani. Külön ki kell emelnem a hadsereget, amelynek minden alakulata a legnagyobb áldozatot hozza, hogy az állat nélkül szűkölködő mezőgazdák segítségére siessen igavonó állattal, gépekkel és anyaggal. Így a kézdívasárhelyi 21. tüzérezred parancsnokság a lakosság rendelkezésére bocsátotta az állományában levő állatokat, az udoni 4. gyalogezred 210 darab lovat adott a tavaszi munkákra, a sepsiszentgyörgyi gépkocsizó zászlóalj egy traktort adott, amely már 8 nap óta bontogatja a gazdák földjét, azonkívül adott egy tehergépkocsit a szükséges vetőmagszállítására, valamint egy olajszállító gépkocsit is. A vármegyei katonai beszerző osztály 3 teljes fogatot bocsátott a járási gazdasági felügyelőségek rendelkezésére.

A gépkocsizó zászlóalj által rendelkezésre bocsátott gépkocsival most a megyébe tudjuk szállítani azt a nagymennyiségű üzemanyagot, amelyet még az őszi folyamán utalt ki a kormányzat. Így a megyében levő 60 traktor is áldásosan kapcsolódhat be a mezőgazdasági munkálatokba.

Most arról kérdezzük a megyefőnököt, hogy a megye határainak lezárása milyen eredményeket hozott?

— Bár egyesek szeretnék a rendelkezést kijátszani, az eredmény nem lehet kétséges. Célunk az, hogy a megye közelítését minden körülmények között biztosítsuk. A kormány a gazdák becsületes beszoállításai ellenértéképpen most ezáltal ki részükre nagyobb mennyiségű gyapotfontalat. A fontalat már ki is osztottuk a járáásokba, hogy azokat a gazdák megkaphassák. A fontaltól mindazok a gazdák részesülnek, akik ez év január 1-e után burgonyát szolgáltattak be. Minden ezer kiló beszoállított ptyóka után 3 kiló gyapotfontalat adunk.

Elmondotta még Gaudi megyefőnök, hogy a tavaszi vetőmagszükséglet teljesen biztosítva van. A szükséges dughamma, lucernamag és répmag is rendelkezésre áll. Ezeket a Magyar Népi Szövetség keretében működő Mezőgazdák Szövetsége szerezte be.

Szóba került még a földosztást irányító hatos bizottság működése is. Ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy a bizottság végigjárta a megye falvait, felülvizsgálta a községek földosztási bizottságait. A hatosbizottság megállapította, hogy valóban töretlen rendelkezések, amelyek nem a bizottságok terhére irányódnak, hanem azoknak a községi jegyzőknek, akik semmiféle támogatást nem nyújtottak a községi bizottságoknak.

Természetesen helyreigazítottuk a hibákat és szigorúan utasítottuk a földosztóbizottságokat és a jegyzőket, hogy a földosztó bizottságoknak a legmesszebbmenő támogatást adják meg — fejezte be nyilatkozatát Gaudi megyefőnök.

(b. gy.)

Hardy Róbert dr. nyilatkozott a most folyó román-magyar kereskedelmi tárgyalások menetéről

(Bukarest) Nemrégiben jelent meg a Népi Egység hasábjain Hardy Róbert dr.-nak, a magyar külkereskedelmi hivatal főnökének lapunk számára adott külön nyilatkozata, akinek vezetésével új román-magyar kereskedelmi és árucserégyezményt készítenek elő. A fővárosban tartózkodó magyar küldöttségben a következő magyar szakemberek foglalnak helyet:

Hardy Róbert, a magyar külkereske-

delmi igazgatóság főnöke, Medgyessy Béla dr., az ellátásügyi minisztérium külkereskedelmi igazgatóságának tanácsosa, Iklódy Szabó Ervin dr., a Magyar Nemzeti Bank főfelügyelője, Bács Gyula miniszteri titkár, Csere Béla MÁV igazgató, Iklódy Dezső miniszterelnökségi tanácsos és Soltész Pál, a romániai magyar kereskedelmi hivatal gazdasági főnöke.

Hardy Róbert az Agerpress távirati ügynökség bukaresti tudósítójának a következő nyilatkozatot adta s ezzel kiegészítette a Népi Egységben elsőnek megjelent nyilatkozatát:

„A jelenlegi tárgyalások célja a december 31-én lejárt gazdasági egyezmény megújítása. Elsősorban azonban a régi egyezményből fennmaradt kötelezettségek felszámolását kell végrehajtunk, mint például a még Romániának járó 3 ezer vasúti kukorica leszállítását. Tény, hogy Magyarország is nagy ellátási nehézségekkel küzd, de tudjuk, hogy a demokrata Romániának sietünk segítségére akkor, ha ezt a hátraleköt a legrövidebb idő alatt szállítjuk ki. Románia részéről főleg ásványolajat és faanyagot várunk.

A magyar küldöttség tisztában van azzal, hogy ma egyik ország sem rendelkezik kivételre szánt áruval, de ha arra az álláspontra helyezkednénk, hogy csak a felesleges árut vesszük ki, úgy egyik államnak sem volna kívinni valójában. Délkelet-európa külkereskedelme abból az emberfeletti munkából és akarathból fakad, hogy segítsünk egymás helyzetén.

Részünkről minden erőfeszítést megteszünk, hogy Románia részére a szükséges mezőgazdasági gépeket, vegyi, villamosági cikkeket és gyógyszerkelet leszállítsunk. Ezzel szemben reméljük, hogy Románia is erőfeszítéseket tesz arra, hogy bennünk a föld megmunkálásához szükséges gépek üzemanyagával, a szén-csata megnyeréséhez multhatatlanul szükséges fával ellásson. Így segítjük egymást országaink mielőbbi ujjaépítéséhez.

Hardy Róbert nyilatkozata végén nem mulasztotta el, hogy me emlekezzék meg a legmegleőbb hangon arról a fogadtatásról, amelyben a bizottságot a román kormány, élén dr. Groza Péter miniszterelnökkel részesítette. Egyben örömet fejezte ki a román gazdasági bizottság megértő és barátságos magatartása felett.

gai műgyetem volt diákja), Dumitru Gligore (közakona, 1941 évjárat). — A fentiek az okmányokban feltüntetett címen nem találhatók, így nem lehetett okmányokat kikészíteni. Irataikat átvehetik a brassói postahivatalban (Birod. Car. tării).

— Orvosai hír. Dr. Fischbach H. Bécsben specializált tudós (pneumotorax) és belgyógyász Brassó, Kapu-utca 44, rendelt. d. e. 10-1 és d. u. 4-6 között. Telefon 28.09.

Brassóból induló és érkező vonatok

(Brassó.) A CFR brassói üzletvezetőségétől kapott felvilágosítások szerint Brassóba az alábbi vonatok érkeznek és indulnak el innét:

A Brassóba érkező vonatok: Arad—Bukarest 0,53. Körtös—Bukarest 4,20. Zernest—Brassó 5,50. Bukarest—Arad 5,56. Segesvár—Predeal 6,00. Sepsiszentgyörgy—Brassó 6,16. Bodzaforuló—Brassó 6,16. Fogaras—Brassó 6,20. Predeal—Brassó 6,24. Derecske—Brassó 6,43. Bereck—Brassó 9,53. Nagyszeben—Brassó 12,30. Bukarest—Brassó 10,40. Zernest—Brassó 13,10. Csicsó—Brassó 15,38. Derecske—Brassó 16,17. Zernest—Brassó 17,04. Predeal—Segesvár 18,02. Bukarest—Körtös 23,24.

A Brassóból induló vonatok: Arad—Bukarest 1,31. Brassó—Zernest 5,21. Brassó—Derecske 5,45. Körtös—Bukarest 4,35. Bukarest—Arad 6,30. Segesvár—Predeal 6,35. Brassó—Csicsó 6,27. Brassó—Derecske 15,30. Brassó—Bereck 15,40. Brassó—Nagyszeben 15,45. Brassó—Bukarest 15,50. Brassó—Fogaras 16,20. Brassó—Zernest 16,36. Brassó—Predeal 16,45. Brassó—Bodzaforuló 17,20. Brassó—Sepsiszentgyörgy 17,20. Predeal—Segesvár 18,30. Bukarest—Körtös 23,39.

Szabályozták a mezőgazdasági eszközök árát és forgalombahozatalát

(Brassó.) Megirtuk annak idején, hogy a kormány nagyobb mennyiségű nyersanyagot utalt ki mezőgazdasági gép és szerszámgyártás céljaira. A Hivatalos Lap március 23-ai száma most az árkormánybiztosság rendeletét közli, amely megállapítja az így gyártott mezőgazdasági eszközök hivatalos árát. Ezek az árak magukban foglalják az adót, illetékeket és a kereskedőhöz való szállítás költségét is. Az árösszegeket be kell venni a gyártmányokba jól látható és maradó módon.

Az így gyártott mezőgazdasági gépek és szerszámok 75 százaléka az Országos Szövetkezeti Intézet megbízott szövetkezetek, 25 százaléka pedig yaskereskedők útján kerül forgalomba. A szövetkezetek

útján forgalomba hozott mezőgazdasági gépek és szerszámok után nem számítják a 12 százalékos kivételes adót.

A rendelet részletes ártáblázatot közöl melynek fontosabb ítéleit itt közöljük: Fekete szabványosok 800—1500 gramm súlyban 3640—6820 lej, kapak 1200 gramm 5640 lej, lapátok 1100—1200 gramm 6040—6940 lej, acélvillák 2—4 águak 450—1120 gramm 2000—4980 lej, fejszék 1 kiló és ennél súlyosabbak, alapár 5740 lej, és ekék 190.000—218.000 lej, boronák 159.200—326.200 lej. A táblázat végül részletesen közli a mezőgazdasági eszközök alkatrészeinek árát is, amelyek különként 2100—4704 lej közt váltakoznak.

talban a postaládák kiürítésekor a következő személyek okmányait találták meg: Chioalescu Th. Eugen. (szül. 1924, Csernovicban), Serban Nicolae (szül. 1926, vasesztergályos), Csáki Rozália (szül. 1922), Parapan Alexandru, Cioviță Vasile (IAR-gyár), Nicoliu Boiasa (Brassó Fekete-utca 39), Nan Gheorghe (gépkocsivezető az Astra gyár voltalkalmazottja), Hodut Maria (az Astra gyár volt alkalmazottja), Lemnecanu Maria (szül. 1926 Szatmármegye), Forcean Ioan (lakott)

Mosoiu-utca 18), Cartis Dumitru, Popa Maria (a Schmolff-pasta gyár volt munkásnője), Bandi Alexandru (menekült marosmegyei Sinkaj községből), Arilanei Ioan (régli lakhelye Sáros), Roxin Sever dr. gyógyszerész (régli lakhelye Mármarosziget és Székelyudvarhely), Lăcatus Samoilă (Iart. Ormester, régi lakhelye Marosvásárhely és Dioszentnánrtón), Onică Paraschiva (régli lakhelye Braila), Rădăcină Alexandru (vasúti kedvezményesjegytulajdonosa), Mittelmann Lorint (s. pr.)

Szerelmi gyilkosság Brassóban

(Brassó) Vasárnap este értesítették a brassói rendőrség ügyeletes rendőrtisztjét, hogy Stefan Cicio Pop 25 számú ház kapujában eszméletlenül vérző nő fekszik. Buia Gheorghe rendőrbiztos azonnal ki-szállt a helyszínre majd utasítást adott a súlyosan sebesült nő kórházba szállí-tására.

A nyomozás során megállapították, hogy a súlyosan sebesült nő Ion Szeréna 22 éves lány. A kórházban sikerült néhány percig magához téríteni és ekkor elmon-dotta, hogy Negulici Petric gépkocsivezető lött rá. Negulici már régóta szerelmével üldözte a fiatal nőt, aki azonban nem volt hajlandó őt meghallgatni. Vasárnap este 8 órakor Negulici hazakísérte Ion Sze-rénát és az alkalommal megismételte sze-relmi ajánlatát. Ebből kifolyólag rövid szóváltás keletkezett. Negulici ekkor re-vovert rántott elő és rálőtt a leányra, aki véresen rogyott össze. A golyó a nő gyomrára fúrt, kereszttől és súlyosan meg-sértette a vesejét is.

A merénylet után nyomtalanul eltűnt. Ion Szeréna két órával a kórházba szállítása után meghalt. A rendőrség nyomoz a megszökött gyilkos után.

Gonin francia miniszterelnök francia-szovjet-angol egyez- mény létrehozásán munkál- kodik

(Páris.) Gonin francia miniszterelnök a szocialista párt értekezletén kijelentette, hogy arra törekszik, hogy a francia-szovjet egyezmény megkötése után hasonló egyez-ményt hozzon létre Angliával is. Ez annál is inkább cél szerű, mert ebben az esetben minden remény meg volna arra, hogy Franciaország, a Szovjetszövetség és Anglia között háromhatalmi megállapodás jöjjön létre.

A továbbiakban a francia miniszterelnök kijelentette, hogy nem foglalkozik a Né-metországtól való területkapcsolás gon-dolatával. Hefogása szerint Németország kérdését a Saar-vidék, a Rajna-vidék és a Ruhr-vidék nemzetközi ellenőrzése és az ország hosszú ideig tartó megszállása révén lehet megoldani.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének feladatait Gonin a döntőbíráskodásban, az együttes biztonság megteremtésében és a nemzetközi hadsereg megszerzésé-ben jelölte meg.

A román-magyar barátság budapesti hitvallói Bukarestben (VII.)

„Magyarország jóviszonyát a többi népekkel a művelődési kapcsolatok és elsősorban a film tudja elmélyíteni“

— mondotta Kovács István a Mafirt igazgatója

(Bukarest, a N. E. tudósítójától) A Ma-gyar—román Társaság által rendezett bu-karesti művészeti napokon nagyon sok mozgókép-szakember is részt vett. Köz-tük volt Kovács István a Mafirt (Magyar Filmipari R. T.) igazgatója. Kovács Ist-ván itt léte alkalomából fontos tanácsko-zásokat folytatott a bukaresti Filmul Popu-lar, a közös román-magyar filmgyár-tás megteremtése érdekében.

A Mafirt ma nemcsak Magyarország, de Délkelet-Európa legnagyobb filmipari vá-lalata. Tulajdonában van 1 filmgyár, 2 film műhely, több első hetes mozi, számos egyéb mozgóképszínház, egy nagyszabású filmkölszövő, amely forgatáshoz hozza a szovjetfilmeket, a „Fényező” című mű-vészeti hetilap, folyóirat, hirdető-szatyra, szabad mozgóképek raktár. A Ma-firt ma összesen 800 személyt foglalkoztat, az egész magyar filmszakmának több, mint felét.

Kovács István beszélgetésünk alatt el-mondta, hogyan óhajtják a demokrácia szolgálatába állítani a filmet és léptetni a román—magyar és a közös balkán film-szövetséget, illetve filmgyártást.

— A faszizmus idején láttuk — mond-ja Kovács István — hogy milyen hatal-mas eszköz volt a film a fasiszta türkel-tés kezében. A rádió és sajtó mellett leg-döntőbb szerepe a filmnek volt. Ezzel fertőzték meg az embereket a háborúba ö-ket kergették. Ki ne emlékezne a magyar

és német propaganda filmekre, amelyek a faszizmust istenítették és a demokráci-uk eszméket igyekeztek beszennyezni.

— A filmben rejlő hatalmas gondolat-ébresztő erő nekünk is ki kell használ-nunk, hogy felvilágosíthassuk a tömege-ket és ezzel is meggyorsítsuk a demoka-rizálódás folyamatát. A múltban, a köz-vevett hatásra számító fasiszta filmek mellett egyes töké csoportok üzleti ér-dekeik szempontjából gyártottak köny-vűi filmeket, hogy minél több pénzt ke-reszhessenek. A korábbi gyártásnak nem volt gondolati egysége, nem volt folya-matossága és mindenki saját érdekei sze-rint csinálta a filmeket. Ez most természe-tesen megváltozik.

— Ezentúl elsősorban a film művészi követelményeit vesszük figyelembe és csak másodsorban a gyártás üzleti részét. Művészi filmeket akarunk a közönségnek adni és nem mesterkelt történeteket. A magyar ember, a magyar nép valóságos életét akarjuk a széles tömegeknek be-mutatni.

— Magyarország jóviszonyát a többi népekkel a szokásos diplomáciai kapoco-latokon kívül a művelődési kapcsolatok és elsősorban a film tudja elmélyíteni. Mi most azért voltunk Bukarestben, hogy megteremtjük ezeket a kapcsolatokat. — Tárgyalásokat folytatunk a Filmul Popu-lar-ral. Célunk az, hogy Romániát hozzá-segítsük az önálló mozgókép gyártás le-hetőségeinek megteremtéséhez. Szó

A kolozsvári Népbíróóság megkezdte a volt katonai tanácsadók bűnperének tárgyalását

(Kolozsvár.) — A kolozsvári Néptör-vényszék csütörtökön kezdte meg azok-nak a háborús bűnösöknek a tárgyalá-sát, akik 1940 augusztus 30-a után mint katonai parancsnokok, vagy azok tanácsosai a román és zsidó lakosság ellen visszaéléseket követtek el.

A huszonhat vádlott közt Novako-vics Béla tábornok, Észak-erdély katonai közigazgatásának katonai parancsnoka, Eder Elemér ezredes, Sauer Ferdinand tábornok, Szilágy megye parancsnoka, Toldi József tábornok, Beck Albert ez-redes és Rajnai-Reiner tábornok, a

Sztójai kormány volt biharmegyei fő-ispánja, valamint Brandt József, Szilá-gysomlyó volt katonai tanácsadója is szerepel. Mindössze öt vádlott van jelen dr. Kolumbán József csikszederai ügyvéd, dr. István Mihály marosvásár-helyi ügyvéd, dr. Tele József szatmár-németi ügyvéd és Brandt József szilá-gysomlyói földbirtokos, végül a Magyar-országról kiadott Rajnai-Reiner tábor-nok, aki mint Nagyvárad katonai pa-rancsnoka több, mint 100 román esá-ládnak a határon való kiűldözéséért, a nagyváradi román és zsidó kereskedők

szántszándékos anyagi romlásba való tasztításáért és mint a Sztójai kormány volt főispánja, a zsidók gettózásának embertelen végrehajtásáért felel a Népbíróóság előtt. Rajnai-Reiner a magyar Népbíróóság ott elkövetett egyéb bü-neiért már hat évre ítélté.

Jellemző, hogy a védelem kifogási emelt a Népbíróóság összetétele ellen azon a címen, hogy annak bírái között nem szerepelnek az ország kormányát összeveto pártok jelöltjei.

A népbíróóság a kifogást elutasította. A tárgyalás folyik.

Amiről ma a bukaresti kispolgár beszél:

Megölette feleségét a náci kémszervezet szolgálatában álló fővárosi orvos

(Bukarest) A bukaresti kispolgár szereti városát Párishoz hasonlítani. Ebben nincs is semmi meglepő, hiszen tudjuk, hogy a világon nem egy „kis Páris” van s az ön-telt, sejtetes műveltségű középrétegek a legkülönbözőbb módon tetszelegnek ön-maguknak. És ebben alig van különbség a délkelet-európai kis népek között, amelyek polgárságának jörése mindig szolgálai majmolta a Nyugatot és fennen kérkedé-t, hogy eltanulta a „jó modort” s a nyuga-ti polgársággal egy színvonalra ért el. Az-persze nem számítot, hogy rendszerint a rossz sajtótították el s a társadalmi fonákságokat és visszasságokat fejleszté-ték tökélyre.

A legfőbb beszéd tárgya ma a Sárbu-ügy

Bukarestnek tehát mindig megvan a maga szenciációja, amiről a szalonokban tárgyalhatnak. Ez a jó szokást ma sem vet-közték le. És miközben a munkásmisz-tereket és a cselekedet „elrontó” szaksze-rvezeteket szapulják s fénylő szemekkel újabb háború kitöréséről csicseregnek, marad még bőven idejük arra is, hogy a napirenden lévő szerelmi drámaikkal fog-lalkoznak. Igaz, különben az unalom, par-don a „spelen”, elviselhetetlenné tenné számukra az életet.

Tehát: Bukarest e körében és az öket utánzó kispolgárok között ma a Sárbu-ügy a legfőbb beszéd tárgya. Ezt firtatják, for-gatják s mikor megveszik az újságot, s el-olvassák az újabb fejleményeket, nyomban

Egy dologban azonban a bukaresti pol-gár bátran hasonlíthatja magát a világ fő-városának hasonlóvágsu embereire: ugyanolyan mohó érdeklődéssel habzsolja a bűntényeket, különösen ha valamelyest csipős szerelmi háttérük van. Nem vélet-len, ha a bukaresti körök épp olyan felke-sedéssel látogatják a szerelmi drámák törvényszéki tárgyalótermét, mint a párisi Saint Germain negyed renyhé nap-lopói. És talán ennek is némi köze van ah-hoz, hogy — főleg az elmúlt években — olyan sok szerelemföltételest elkövetett em-berölés történt... Ha megvolt a közön-ség, színjátékra és szereplőkre is szűk-ség volt.

feltárásszáka a legjobb barátját: „Nem megmondtam neked!”

De nézzük csak meg, mi ez a rejtélyes Sárbu-ügy, ami olyan könnyen izgalomba hozza a szenzációkra beállított kedé-lyeket.

Hetekkel ezelőtt Maramures-utcai la-kásban meggyilkolva találják Sárbu Marin dr. orvos feleségét. A férj éppen távol volt s a fiatal, csinos cseléd lány is sza-badságot kapott, hogy meglátogassa a s zivólgyi Aninószán élő szüleit.

Az áldozatot hazatérő férje találta meg holtan, megfojtva a szoba közepén. Azon-al értesítette a rendőrséget, amely nyo-mozni kezdett. Először a férjet fogták gyanúba, mert kiderült, hogy szerelmi vi-szonyt folytatott a szép cselédlánnyal. Ezt

a feltevést azonban hamarosan el kellett vetni, mert kifogásolhatatlan alibit bizo-nyított.

A véletlen a gyilkos nyomára vezet

Közben a véletlen a gyilkos nyomára vezetett a rendőrséget. Két diák jelentke-zett és jegyzőkönyvbe mondta hogy Mi-chalache Ioan Gihja a klinikán alkalmazott 18 éves szolga burkoltan bevallotta, hogy része van Sárbu dr. feleségének meggyilkolásában. A szolgálengyit valla-tóra fogták, mire reszkette beismerte, hogy bár nem ő a gyilkos, mégis ő bé-relte fel egyik barátját, hogy végezzen az orvos feleségével.

Együtt állították be a lakásba, mivel tudták, hogy csak az áldozat van otthon. A gyanúlan nő, megkérdezte tőle, mi já-rában van. A szolgálengy erre egy nad-rágot vett elő. Azt jött megkérdezni, meg-éri-e azt az 50 ezer lejt, amit kérnek tőle. Ekkor barátja, akit mint eladó szerepelt, rárontott az asszonyra és megfojtotta.

Azt is elmondta a szolgálengy, hogy ha-rom hold földet ígért barátjának a gyil-kosságért. Mindezt azért tette, mert tudta, hogy hoga szerelmi viszonyt folytát az orvossal és el akarta hárítani a bol-dogsága útjába álló akadályt: a feleséget. Közben zokogva kérte a rendőroket, hogy „ne akasszák fel”.

Bár a szolgálengy kétségbeesése őszintének látszott, a rendőrség nem éle-gedett meg a vallomással és folytatta a nyomozást. Nyilvánvaló volt, hogy az együgyű szolgálengy önmagától képtelen volt a gyilkosságot ilyen pontosan kite-rvezni és úgy elrendezni a dolgokat, hogy rablógyilkosság látszatát keltsé. Gyanus volt továbbá, hogy éppén a legválságo-sabb időpontban sem az orvos, sem a cseléd lány nem voltak a városban.

Az érdeklmi szerző: a férj!

A vizsgálat legutóbb meglepő fordú-latot vett. A szolgálengy szembesítet-ték az orvossal s ennek során az 1. számú felbujtó, kijelentette, hogy Sárbu dr. vette rá, hogy tegye el láb alól feleségét. Talán még ennél is érdekesebb azonban, hogy állítólag a gyilkosságra való felbuj-tásban nem érzelm, hanem... politikai okok játszottak közre.

Eszerint Sárbumé német eredetű volt és a parancsuralom ideje alatt egy titkos náci kémszervezetnek dolgozott, sőt ké-sőbb férjét is bevonta ebbe a szervezetbe. Augusztus 23-ika után természetesen igye-keztek mindketten a nyomokat eltüntetni.

Mikor Sárbu dr. viszonyt kezdett a cse-lédlánnyal és felesége rájött erre, minden elkövetett, hogy férjét jó útra térítse. Mi-kor aztán látta, hogy minden könyörgés hiábavaló, azzal kezdett fenyegetőzni, hogy elárulja férje fasiszta múltját. Sárbu dr. annyira megijedt ettől a lehetőségtől, hogy elhatározta, végez feleségével. Így biztatta fel a szolgálengyét és dolgo-zott ki pontos tervet a számára, a ren-dőrség felnevezése céljából.

Eddig a fővárosi bűntény. Ma ez a bu-karesti szalonokban és a kispolgári vacso-rákban a legérdekesebb beszéd tárgya. Leg-alább ugyanolyan mértékben érdekli a doctalan embereket, mint a Bratianu és Maniu környezetéből kiszivárgott „biz-tos értesülések”, az arany ártólyam és a divatos filmesillagok.

De mindenesetre sokkal jobban mint az építő munka és a népiéleti kérdések.

VIDA ZOLTAN

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.